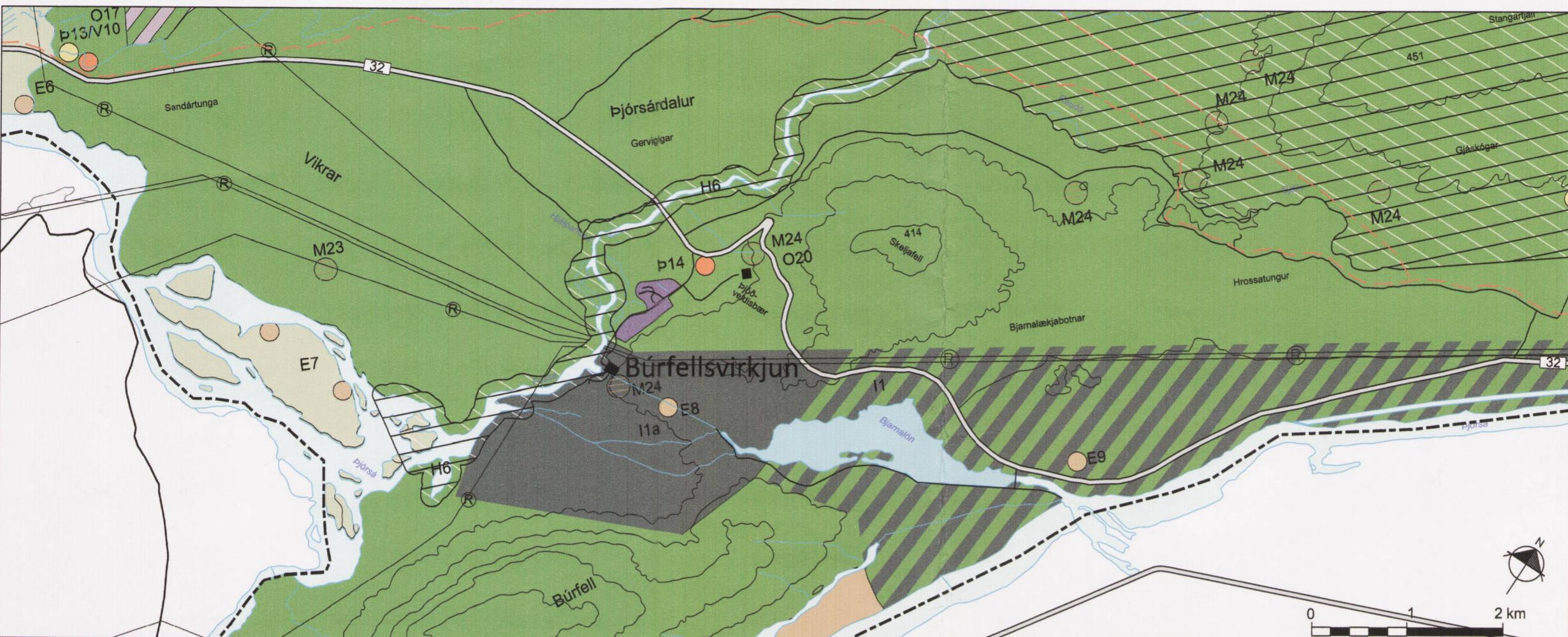

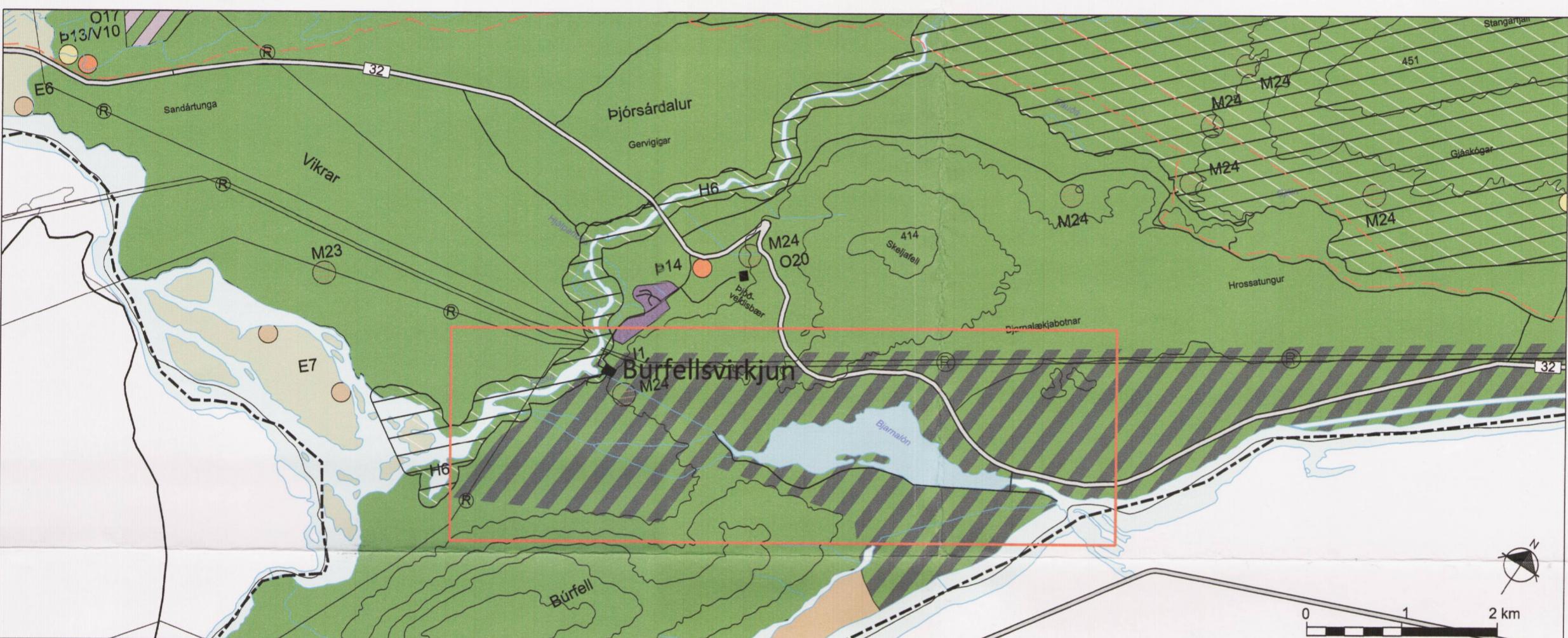
SKEIÐA- OG GNÚPVERJAHREPPUR

Aðalskipulag 2004-2016 - breyting vegna stækkunar Búrfellsþirkjunar

SKÝRINGAR	
Landbúnaðarsvæði	
Ibúðarsvæði	
Svæði fyrir þjónustustofnanir	
Verslunar- og þjónustusvæði	
Opin svæði til sérstakra nota	
Óbyggð svæði	
Efnistökusvæði	
Iðnaðarsvæði	
Fristundasvæði	
Svæði á náttúrumjörnaskrá	
Þjóðminjaværndarsvæði	
Hverfisverndarsvæði	
Stofnvegir	
Tengivegir	
Aðrir vegir (til skýringar)	
Reiðleiðir	
Raflínur	
Sveitarfélagsmörk	

Breyttur aðalskipulagsuppdráttur í mkv. 1:50.000.

Gildandi aðalskipulagsuppdráttur í mkv. 1:50.000.

1. INNGANGUR

Sveitarfélagslög vinnur að breytingu á aðalskipulagi Skeiða- og Gnúpverjahrepps 2004-2016, á iðnaðarsvæði við Búrfellsþirkjun. Breytingin tekur til stækkunar á Búrfellsþirkjun, námu- og haugsetningarsvæða í tengslum við þá stækkun. Breytingin mun hafa áhrif á hverfisverndarsvæði (H) við Fossá og draga úr vatnsmagni sem nú fer um fossa í Þjórsá austan Búrfells, þ.e. Trölkonuhlaup og Þjófafoss.

1.1 BREYTING AÐALSKIPULAGS

Breytingin tekur til svæðanna I1 og I2 en ekki er gert ráð fyrir breytingar afmörku. Breytingin tekur til aukinna orkuvinnslu á svæðinu og nánum vegna framkvæmdannana. Virkjúnin tengist númerandi raflinum innan iðnaðarsvæðis. Unnið verður dælikskipulag fyrir Búrfellsþirkjun.

Megintmarkmið sveitarstjórnar með breytingunni er að efla atvinnulif og mögulegum til orkuðunar og nýta betur þá vatnsmiðunum sem fyrir hendi er á Þjórsásvæðinu.

1.2 KYNING OG SAMRÁÐ

Lýsing sem unnið var skv. 30 gr. skipulagslagar nr. 123/2010, var kynnt íbúum með aðlyssingu þann 23. janúar 2014 og síðan send til umsagnaraðila. Fram kom í ábendingum Skipulagsstofnunar að gera þarf skyra grein fyrir umhverfisáhrifum af framkvæmdinni í umhverfisvirkjunum og vöktunaráætlun, se hennar þórf. Auk þess var hvatt til að skoða stefnumorkunum fyrir svæðið í heild. Aðrir umsagnaraðilar gerðu ekki efnislegar athugasemdir.

Stækken Búrfellsþirkjunar, um allt að 140 MW, var tilkynnt til Skipulagsstofnunar í apríl 2013, í samræmi við 6. gr. laga um umhverfismat, nr. 106/2000. Í niðurstöðu Skipulagsstofnunar, dags. 11. júlí 2013, kemur fram að framkvæmdin „...sé ekki líkleg til að hafi í fóð með sér umtalsverð umhverfisáhrif...“.

Aðalskipulagsbreytingin er háð mati á umhverfisáhrifum áætlana sbr. 3. gr. laga nr. 106/2005 um umhverfismat áætlana. Aðalskipulagsbreytingin er að mestu leyti milli Búrfells og Sámsstaðamúla. Árennslu verður úr Bjarnarloni um áðrennslisskurð og síðan um fallgöng niður að stöðvarhúsi sem verður í eða við Sámsstaðakil. Frá stöðvarhúsi verður frárennslisskurður sem skilar vatnini niður í Fossá, skammt ofan ármóta Fossár og Þjórsár. Virkjúnin mun tengjast númerandi orkuflutningskerfi sem líggur um iðnaðarsvæðið. Gert verður ráð fyrir efnislosunarsvæðum fyrir allt að 900.000 m³ innan iðnaðarsvæðis I1A. Námu eru Guðmundareyri (E7), í Sámsstaðamúla (E8) og við Ísakot (E9). Gert verður ráð fyrir að aðkomu að stöðvarhúsi mun einnig nýtast sem aðgengi að Búrfellsþóki, sem líggur allmókuð sunnar.

Svæðinu hefur nú þegar verið raskað. Í fyrstu áætlunum Búrfellsþirkjunar var gert ráð fyrir stækken virkjunar með stöðvarhúsi við Sámsstaðamúla. Því voru strax upp úr 1980 hafnar framkvæmdir við frárennslisskurð, vegi og plón undir vinnubúði. Þær framkvæmdir munu nýtast áætlaði uppynggingu. Þá munu númerandi veitumannvirki Búrfellsþirkjunar ásamt innaklásum nýtast fyrir stækken virkjunarinnar. Að framkvæmdum loknum verður gengið frá virkjanaðsvæði, svæðið mótað að landslagi og/eða grætt upp. Nánar verður gerð grein fyrir frágangi svæðisins í deliskipulagi.

3. MAT Á ÁHRIFUM AÐALSKIPULAGSBREYTINGAR

3.1 LÝSING BREYTINGAR

Aðalskipulagsbreytingin er háð mati á umhverfisáhrifum áætlana sbr. 3. gr. laga nr. 106/2005 um umhverfismat áætlana. Framkvæmdin felur í sér stækken Búrfellsþirkjunar, um allt að 140 MW, með nýju stöðvarhúsi í Sámsstaðakilí og þeim framkvæmdum sem því tengjast. Samhlíða því breyftist rennsli Þjórsár, minna vatn fyrir suður fyrir Búrfell en vatn í neðsta hluta Fossár eykst sem því nemur, allt að 140 m³/s.

Fyrirhugað virkjanaðsvæði er að mestu leyti milli Búrfells og Sámsstaðamúla. Árennslu verður úr Bjarnarloni um áðrennslisskurð og síðan um fallgöng niður að stöðvarhúsi sem verður í eða við Sámsstaðakil. Frá stöðvarhúsi verður frárennslisskurður sem skilar vatnini niður í Fossá, skammt ofan ármóta Fossár og Þjórsár. Virkjúnin mun tengjast númerandi orkuflutningskerfi sem líggur um iðnaðarsvæðið. Gert verður ráð fyrir efnislosunarsvæðum fyrir allt að 900.000 m³ innan iðnaðarsvæðis I1A. Námu eru Guðmundareyri (E7), í Sámsstaðamúla (E8) og við Ísakot (E9). Gert verður ráð fyrir að aðkomu að stöðvarhúsi mun einnig nýtast sem aðgengi að Búrfellsþóki, sem líggur allmókuð sunnar.

Svæðinu hefur nú þegar verið raskað. Í fyrstu áætlunum Búrfellsþirkjunar var gert ráð fyrir stækken virkjunar með stöðvarhúsi við Sámsstaðamúla. Því voru strax upp úr 1980 hafnar framkvæmdir við frárennslisskurð, vegi og plón undir vinnubúði. Þær framkvæmdir munu nýtast áætlaði uppynggingu. Þá munu númerandi veitumannvirki Búrfellsþirkjunar ásamt innaklásum nýtast fyrir stækken virkjunarinnar. Að framkvæmdum loknum verður gengið frá virkjanaðsvæði, svæðið mótað að landslagi og/eða grætt upp. Nánar verður gerð grein fyrir frágangi svæðisins í deliskipulagi.

3.2 SAMANBURDUR VALKOSTA

Í Lýsingu fyrir framkvæmdina, sem aðglast var í janúar 2014 er gerð grein fyrir helstu umhverfispáttum og viðmiðum við gerð umhverfisskýrslu. Við greiningu á þeim báttum sem talið er að heilst geti orðið fyrir áhrifum vegna breyrtar landnotkunar er horft til:

- Hagrænna og félagslegra þáttu, þ.e. hvaða áhrif breytingin hefur á efnahag, atvinnulif og þar með á byggd í sveitarfélögum. Sérstaklega er horft til hvort og þá hvernig aukin orkuvinnslu nýtist sveitarfélögum og öðru nárvæði virkjunar.
- Náttúrufarslegir þættir, s.s. hvort beytingin hafi áhrif á landslag, jarðmyndanir, grðurfar, dýra- eða vatnafly. Þá er horft til þess hvort breytingin hafi áhrif á hnattræn viðfangsefni sem ríkistjórn hefur sett fram sem markmið í ritnum Velfer til framtíðar, s.s. kolefnibúskap eða endurnýjanlega orku.
- Heilsa og öryggi, s.s. mengun í lofti eða vatni.
- Náttúru og menningaminjar þar sem horft er til verndarsvæða. Meðal annars er Þjórsárdalur og Fossá verndarsvæði, auk þess sem fossar njóta verndar skv. 37 gr. náttúruverndarlagra.

4. NIÐURSTAÐA SVEITARSTJÓRNAR

Helstu áhrif breytts aðalskipulags eru að orkuframleiðsla eykst samhlíða því sem betri orkunýting fæst á svæði sem nú þegar er verulega raskað vegna orkuvinnslu og hluti hefur þegar verið unnin. Áhrif framkvæmdarinnar eru óveruleg nema þá heilst út frá sjónraenum báttum. Svæðið er nú þegar skilgreint sem iðnaðarsvæði og virkjana- og veitumannvirki eru til staðar á svæðinu. Almennt er aðsklegt að setji mannvirkni hlíðar á svæði þar sem mannvirkir eru fyrir og stefnt skal að nýtt sem best þær undirbúningsframkvæmdir sem þegar hafa verið unnar s.s. frárennsliskurð og vinnuplönn. Niðurstaða fyrirspurnar vegna mats á umhverfisáhrifum er að Skipulagsstofnun telur að stækken virkjunar „... sé ekki líkleg til að hafi í fóð með sér umtalsverð umhverfisáhrif...“. Sveitarstjórn litur á virkjum vatnsfis sem vistvæða orkunýtingu og alþjóðlegir sáttmálar og samningar lúti að því að nýta endurnýjanlega orkuugjafa sem mest. Auk þess er, með stækken Búrfellsþirkjunar, verið að ná fram betri nýtingu á þeim vatnsmiðum við þær þóttarvirki.

5. BREYTING AD LOKNUM AUGLÝSINGATÍMA

Gerð betri grein fyrir afmörku hverfisverndarsvæðis H6 á uppdrætti.

Lýsing aðalskipulagsbreytingar var aðglast frá 21/1 til 29/1 2014. Tillagan var kynnt dags. 22/5 2014. Aðalskipulagsbreytingin var aðglast frá 2/10 til 14/11 2014.

Aðalskipulagsbreyting bessi sem aðglast hefur verið samkvæmt 36. gr. skipulagslagar nr. 123/2010 var sambykkt í sveitarstjórn Skeiða- og Gnúpverjahrepps þann 4/3 2015.

Pál Óli Þorláksson
Sveitarstjóri
Aðalskipulagsbreyting bessi var aðfest af Skipulagsstofnun þann 4. maí 2015. Þjóðminjaværndarsvæði
Aðalskipulagsbreyting bessi var aðfest af Skipulagsstofnun þann 4. maí 2015. Þjóðminjaværndarsvæði

Breyting á Aðalskipulagi Skeiða- og Gnúpverjahrepps 2004-2016 er aðfest með fyrirvara um niðurstöður mats á umhverfisáhrifum beirra framkvæmda sem háðar eru mati á umhverfisáhrifum samkvæmt lögum nr. 106/2000.

UMHVERFISBÆTTIR SEM AÐALSKIPULAGSBREYTINGIN HEFUR ÁHRIF Á

VAL-KOSTIR	Hagrænir og félagslegrar þættir	Náttúrufar og landslag	Heilsa og öryggi	Vernd og minjar
Breytt aðalskipulag	Meiri orkuvinnsla stýrð við atvinnu-uppbryggingu og styrkir tekjurgrunn sveitarfélagsins. Betri nýting á þeiri vatnsmiðum sem er nýttar á Þjórsásvæðinu.	Svæðinu hefur nú þegar verið raskað með stöðvarhúsi við Sámsstaðamúla. Gengið verður frá óllu svæði.	Almennt hefur vistvæði orkunýting jákvæð áhrif á umhverfisleg gæði, þ.a.m. loftslag og er í samræmi við fjölmargi sáttmála og alþjóðasamþykktir.	Minna vatnsmagn hefur áhrif á Törlkonuhlaup og Þjófafoss. Breytt skipulag bætir líklega aðkomu að Búrfellsþóki.
Gildandi aðalskipulag	Hagkvæm orka sem er ekki fullnýtt.	Svæðið er mikil raskað m.a. með virkjun og háspennulínum. Rennslí Þjórsár sunnan Búrfells skerðist en frekar. Sjónan áhrif m.a. á fossa.	Engin áhrif	Engin áhrif

Jákvæð áhrif Neikvæð áhrif Överleg áhrif Óviss áhrif

3.3 FRÁGANGUR OG VÖKTUN

Í úskurðum matsskyldu, dags. 11. júlí 2011, kemur fram að áhrif á lífríki Fossár séu óviss og er aðsklegt að fylgjast með áhrifum á gönguhægum fiska. Mikilvægt er að drégið verði sem mest úr raski á framkvæmdatíma. Að loknum framkvæmdum verði gengið frá svæðinu bannig að mannvirkir og umhverfi þeirra falli sem best að náttúrulegum umhverfi á svæðinu. Í deliskipulagi verður náðar gerð grein fyrir vöktunaráætlun fyrir Fossá og frágangi á framkvæmdasvæði, þ.m.t. á námu- og haugsvæðum.

SKEIÐA- OG GNÚPVERJAHREPPUR

Aðalskipulagsbreyting

Suðurlandsvegi 1-3 850 Hella. S. 487 7800 www.steinsholt.is	Verk: 8720 SA109A Mkv: 1:50.000 Breytt: 25.02.2015 Blaðstærð: A2 Hannað: GG, ÁJ, IS Teiknað: IS	Dags: 13.03.2014 Breytt: 21.04.2015 Blaðstærð: A2 Samþykkt: <i>Guðr. Þorláksson</i>